

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/15/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200683
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200683.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Tepláreň Košice, a.s. v skratke TEKO, a.s., so sídlom Teplárenská 3, Košice, IČO: 36 211 541, právne zastúpený: IURISTICO s.r.o., so sídlom Cimborkova 13, Košice, proti žalovanému: Mesto Košice - Stavebný úrad, pracovisko Košice - Juh, so sídlom Smetanova 4, Košice, o preskúmanie postupu žalovaného pri vydaní rozhodnutia č. A/2014/22857-02/IV-KRV zo dňa 17. decembra 2014, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/66/2015-42 zo dňa 5. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/66/2015-42 zo dňa 5. novembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č.k. 6S/66/2015-42 zo dňa 5. novembra 2015 podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca podľa § 250b ods. 2 O.s.p. domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie č. A/2014/22857-02/IV-KRV zo dňa 17.12.2014. Účastníkom konania náhradu trov s poukazom na § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a § 250c ods. 1 prvá veta O.s.p. nepriznal.

2. Rozhodnutím č. A/2014/22857-02/IV-KRV zo dňa 17.12.2014 žalovaný podľa § 88 ods. 1 písm. b/, § 88a v spojení s § 85 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) rozhodol o dodatočnom povolení stavby: Stavebné úpravy v priestoroch strojovne vykurovania v budove na parcele č. 1656/1 (evidovaná v registri „C“), v k.ú. Q. V. (MALIMEX OC Astória), Južná trieda 29, Košice pre stavebníka MALIMEX s.r.o., Južná trieda 29, Košice, pričom predmetom uvedeného dodatočného povolenia stavby boli stavebné úpravy za účelom umiestnenia dvoch plynových kondenzačných kotlov v priestoroch strojovne vykurovania v objekte MALIMEX OC Astória.

3. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že žalobca vo svojej žalobe vytýkal žalovanému predovšetkým pochybenie spočívajúce v tom, že žalovaný mu nepriznal postavenie účastníka konania napriek tomu, že sa priznania postavenia účastníka v konaní domáhal odvolaním proti napadnutému

rozhodnutiu zo dňa 30.12.2014. Namietal, že žalovaný mu odňal práva, ktoré mu ako účastníkovi stavebného konania patria tým, že svojím postupom v konaní o dodatočnom povolení stavebných úprav spočívajúcich v osadení plynových kondenzačných kotlov v strojovni vykurovania, výsledkom ktorého bolo vydanie napadnutého rozhodnutia mu nepriznal postavenie účastníka konania a z uvedeného dôvodu mu ani nedoručil napadnuté rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby. Tvrdil, že v konaní o dodatočnom povolení stavby vedenom stavebným úradom mal mať postavenie účastníka konania, čo odôvodňoval poukazom na ustanovenie § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona a § 12 ods. 10 vetá druhá zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“). Mal za to, že postavenie účastníka konania v stavebnom konaní, v prípade ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti sa odvíja od dvoch skutočností, a to či ide o dodávateľa tepla zo zdroja v centralizovanom zásobovaní teplom a či sa stavba tepelného zariadenia má realizovať na vymedzenom území dodávateľa. Poukázal na to, že na základe povolenia na výrobu tepla a rozvod tepla je výrobcom, distribútorom a dodávateľom tepla vyrábaného spolu s elektrinou vysoko účinnou kombinovanou výrobou podľa zákona o tepelnej energetike a podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom vymedzeným územím, na ktorom sa mu ukladá povinnosť distribúcie a dodávky tepla (§ 2 písm. q/ zákona o tepelnej energetike), je územie Mesta Košice, ako to vyplýva z prílohy povolenia na výrobu tepla a rozvod tepla. Všetko vyrobené teplo je vyrobené vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla (KVET), na základe čoho možno konštatovať, že žalobca prevádzkuje účinné centralizované zásobovanie teplom v zmysle § 2 písm. z/ zákona o tepelnej energetike. Dodávateľom, podľa zákona o tepelnej energetike, nie je iba tá osoba, ktorá priamo dodáva teplo stavebníkovi. Je právne nevýznamné, kto je alebo bol dodávateľom tepla pre stavebníka ako odberateľa, nakoľko pre naplnenie pojmu dodávateľa podľa § 2 písm. d/ zákona o tepelnej energetike je rozhodujúce, či dodávateľ dodáva teplo akémukoľvek odberateľovi, t.j. akejkolvek tretej osobe. Tým sa zabezpečuje, že dodávatelia sú dotknutými orgánmi a účastníkmi konaní podľa stavebného zákona aj v prípadoch, ak ide o nový zdroj tepla a objekt spotreby tepla sa neodpája od SCZT Košice. Obchodné centrum MALIMEX OC Astória je zásobované teplom z SCZT Košice, a to zo zdroja prevádzkovaného žalobcom, ktorý vyrába teplo vysoko účinnou kombinovanou výrobou, cez primárne rozvody žalobcu a ďalej cez tepelné rozvody spoločnosti TEPELNÉ HOSPODÁRSTVO s.r.o. až po OST 802, odkiaľ je sekundárnymi rozvodmi napájaný samotný objekt spotreby tepla. Žalobca je dodávateľom zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom (§ 2 písm. x/ zákona o tepelnej energetike) prevádzkujúcim účinné centralizované zásobovanie teplom. Postavenie dodávateľa tepla v zmysle § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike sa neodvíja od skutočnosti, či dodávateľ dodával teplo stavebníkovi pre jeho objekt spotreby tepla, nakoľko splnenie takejto podmienky zákon nepožaduje. Vymedzeným územím, na ktorom sa žalobcovi ukladá povinnosť distribúcie a dodávky tepla (§ 2 písm. q/ zákona o tepelnej energetike), je územie Mesta Košice, ako to vyplýva z prílohy povolenia na výrobu tepla a rozvod tepla. Do vymedzeného územia žalobcu ako dodávateľa tepla patrí aj pozemok parcely č. 1656/1 v k.ú. Q. V., čo vyplýva aj z tej skutočnosti, že doposiaľ bol objekt spotreby tepla zásobovaný zo sústavy centralizovaného zásobovania teplom (SCZT) Košice. V zmysle vyššie uvedeného trval na tom, že žalobca mal mať v zmysle § 12 ods. 10 druhej vety zákona o tepelnej energetike v spojení s ustanovením § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona v predmetnom konaní o dodatočnom povolení stavby postavenie účastníka konania, keďže je dodávateľom tepla zo zdroja v centralizovanom zásobovaní teplom na vymedzenom území, do ktorého patrí aj povoľovaná stavba. Ďalej poukázal na to, že podľa § 14 ods. 1 i.f. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov je účastníkom konania aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. Na základe tejto zákonnej definície sa osoba stáva účastníkom konania už na základe svojej aktívne prejavenej vôle - tvrdením, že môže byť na svojich právach dotknutá. Následne, ako uvádza správno-právna teória i prax o prípadnom zániku postavenia účastníka konania musí rozhodnúť rozhodnutím (§ 46 Správneho poriadku), voči ktorému sa jeho adresát môže odvolať, resp. podať rozklad, a až nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 52 ods. 1 Správneho poriadku) prestane byť osoba účastníkom konania vo veci samej, t.j. postavenie účastníka konania zaniká až právoplatnosťou rozhodnutia správneho orgánu o tom, že osoba, ktorá si uplatňuje postavenie účastníka, ním nie je. Do toho času má všetky práva, ktoré jej zákon ako účastníkovi priznáva. S ohľadom na

uvedené, ak mal žalovaný pochybnosti o tom, či žalobcovi prislúcha postavenie účastníka konania v zmysle zákona o tepelnej energetike, mal so žalobcom konať ako s účastníkom konania, a to len na základe jeho tvrdenia, že mu takéto postavenie prislúcha na základe osobitného právneho predpisu, v dôsledku čoho môžu byť jeho práva rozhodnutím stavebného úradu dotknuté. Až následne v konaní mal žalovaný skúmať, či mu postavenie účastníka konania skutočne prináleží. V prípade, ak by bol dospel v priebehu konania k záveru, že mu postavenie účastníka konania v konaní nepatrí, mal o tejto skutočnosti rozhodnúť. Žalovaný však v rozpore s ustanoveniami Správneho poriadku, ako aj stavebného zákona odoprel v konaní žalobcovi postavenie účastníka konania tým, že voči nemu nepostupoval ako voči účastníkovi konania, čím ho ukrátil na právach, nakoľko v rámci konania o dodatočnom povolení stavby si nemohol uplatniť svoje procesné práva.

4. Krajský súd citujúc ustanovenia stavebného zákona a zákona o tepelnej energetike konštatoval, že len dodávateľ tepla je oprávnený na vydanie záväzného stanoviska, a to len v takom rozsahu, ako mu to umožňuje zákon o tepelnej energetike, a to v tom smere, či povolením zmeny stavby v prípade, že sa nachádza v ochrannom pásme nebude ohrozená sústava tepelných zariadení, najmä plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých nebude ohrozená bezpečnosť alebo zdravie osôb a majetku. Výlučne z hľadiska ochrany sústavy tepelných zariadení vo väzbe na ochranné pásmo preto podľa krajského súdu nevyplýva, že by sa v uvedenej lokalite nachádzali zariadenia na výrobu alebo rozvod tepla žalobcu a tam sa nenachádza ani ochranné pásmo, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa osobitných predpisov. V tejto súvislosti uviedol, že spoločnosť MALIMEX s.r.o. ako stavebník nezasahuje do zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom, ktorý je vo vlastníctve žalobcu, a preto ani vlastnícke alebo iné práva žalobou napadnutým dodatočným stavebným povolením na strane žalobcu neboli dotknuté. Záverom dodal, že žalobca sa v konaní o dodatočnom povolení predmetnej stavby nedomáhal ani netvrdil, že mal byť účastníkom konania, teda nedomáhal sa účasti v konaní od 21.11.2014 (podanie žiadosti stavebníka MALIMEX s.r.o.) do právoplatnosti žalovaného rozhodnutia, t.j. do 18.12.2014, a preto žalovaný nemal ani povinnosť rozhodnúť formou rozhodnutia o tom, či žalobca je účastníkom alebo nie je účastníkom správneho konania o dodatočnom povolení predmetnej stavby. Až podaním zo dňa 30.12.2014 - odvolaním - záväzným stanoviskom doručeným žalovanému ako prvým právnym úkonom smerujúcim proti predmetnému rozhodnutiu o dodatočnom povolení stavby žalovaným sa žalobca domáhal postavenia dotknutého orgánu a súčasne postavenia účastníka konania v právoplatne skončenom správnom konaní. Pokiaľ žalovaný nerozhodol o odvolaní žalobcu zo dňa 30.12.2014, potom mal žalobca právo v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy v zmysle § 250t O.s.p. sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci jeho odvolania konať a rozhodnúť za splnenia v tomto ustanovení uvedených podmienok. Krajský súd nemal za preukázané, že by žalobca túto zákonom danú možnosť bol využil.

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd v napadnutom uznesení síce konštatoval absenciu dôvodov pre priznanie postavenia účastníka konania v predmetnom stavebnom konaní žalobcovi, avšak neuviedol pre tieto závery žiadne právne ani skutkové argumenty. Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto nepreskúmateľné, nakoľko v ňom chýba odôvodnenie, a ako také je svojvoľné, teda vydané v rozpore s § 157 O.s.p. a porušujúce právo žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Žalobca považoval navyše záver krajského súdu o tom, že mu neprislúcha v predmetnom stavebnom konaní postavenie účastníka konania, nakoľko stavebník svojou činnosťou nezasahuje do zdroja tepla vo vlastníctve žalobcu, ani do ochranného pásma takéhoto zariadenia za nesprávny. Zdôraznil, že právne predpisy upravujúce oblasť tepelnej energetiky ukladajú dodávateľom tepla povinnosť dbať na ochranu tepelných zariadení a ich sústav a to nie len na dodržiavanie podmienok stanovených pre ochranné pásmo tepelných zariadení. Odpojenie od sústavy centralizovaného zásobovania teplom, najmä ak ide o odberateľa s vysokou ročnou spotrebou tepla môže mať vplyv i na chod, účinnosť a hospodárnosť prevádzky takejto sústavy. Za nesprávny považoval aj záver krajského súdu, že žalobca sa v predmetnom stavebnom konaní nedomáhal postavenia účastníka konania, pričom žalobca tak po prvý krát urobil až po právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby. V tejto súvislosti žalobca

poukázal na to, že v konaní sa nemohol domáhať priznania postavenia účastníka, nakoľko napadnuté rozhodnutie mu nebolo doručené a o prebiehajúcom stavebnom konaní nemal vedomosť. Opätovne zdôraznil, že i v situácii, kedy odberné miesto nebolo pripojené na rozvody tepla žalobcu nevyklučuje to zároveň, bez ďalšieho, že by jeho práva a právom chránené záujmy mohli byť výstavbou nového zdroja tepla dotknuté, navyše keď jeho postavenie účastníka konania vyplýva priamo z § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike, a v zmysle ktorého stavebný úrad musí (bez možnosti správnej úvahy) konať s dodávateľom tepla na vymedzenom území ako s účastníkom konania. Žalobca sa nestotožnil ani s argumentáciou krajského súdu, o tom, že mu nebolo možné priznať v predmetnom konaní ani postavenie dotknutého orgánu. Podľa názoru žalobcu uvedenú argumentáciu krajský súd v plnom rozsahu prevzal z rozhodnutia Okresného úradu Košice, odbor výstavby a bytovej politiky, pričom neuviedol žiadne vlastné skutočnosti ani právne argumenty, ktorými by odôvodnil, prečo sa priklonil k záverom správneho orgánu. Žalobca sa v tejto súvislosti odvolával na usmernenie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 11209/2015-4130-3236 zo dňa 20.01.2015, avšak krajský súd zotrval na záveroch vyslovených správnym orgánom.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrval na svojich záveroch vyslovených v napadnutom rozhodnutí, ktoré považoval za vydané v súlade so zákonom.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že je potrebné napadnuté uznesenie zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

10. V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

11. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide. V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

12. Podľa § 250b ods. 2 O.s.p. ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

13. Podľa § 140a ods. 1 písm. c/ stavebného zákona dotknutým orgánom podľa tohto zákona je vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis.

14. Podľa § 140a ods. 3 stavebného zákona dotknuté orgány v konaniach podľa tohto zákona chránia záujmy uvedené v § 126 ods. 1 v rámci svojej pôsobnosti najmä tým, že majú právo nazeráť do spisov, podávať záväzné stanoviská podľa § 140b, zúčastňovať sa na ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke a vykonávať so stavebným úradom spoločné úkony podľa tohto zákona.

15. Podľa § 126 ods. 1 stavebného zákona, ak sa konanie podľa tohto zákona dotýka záujmov chránených predpismi o ochrane zdravia ľudu, o utváraní a ochrane zdravých životných podmienok, vodách, o ochrane prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov, o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, o lesoch a lesnom hospodárstve, o opatreniach na ochranu ovzdušia, o ochrane a využití nerastného bohatstva, o kultúrnych pamiatkach, o štátnej ochrane prírody, o požiarnej ochrane, o zákaze biologických zbraní, na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, o odpadoch, o veterinárnej starostlivosti, o vplyvoch na životné prostredie, o jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení, o prevencii závažných priemyselných havárií, o správe štátnych hraníc, o pozemných komunikáciách, o dráhach a o doprave na dráhach, o civilnom letectve, o vnútrozemskej plavbe, o energetike, o tepelnej energetike, o elektronických komunikáciách, o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, o civilnej ochrane, o inšpekcii práce a o štátnej geologickej správe, rozhodne stavebný úrad na základe záväzného stanoviska dotknutého orgánu podľa § 140a, ktorý uplatňuje požiadavky podľa osobitných predpisov.

16. Podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.

17. Podľa § 140b ods. 2 stavebného zákona dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať požiadavky v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom. Vo svojom záväznom stanovisku je povinný vždy uviesť ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého uplatňuje svoju pôsobnosť, a údaj, či týmto záväzným stanoviskom zároveň nahrádza stanovisko pre konanie nasledujúce podľa tohto zákona.

18. Podľa § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ v konaní podľa osobitného predpisu dotknutým orgánom, ktorého stanovisko je záväzné. Dodávateľ tepla má súčasne postavenie účastníka konania podľa osobitného predpisu, ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom.

19. Podľa § 12 ods. 11 zákona o tepelnej energetike ustanovenia odsekov 1 až 10 sa primerane vzťahujú aj na zmeny a úpravy v existujúcich sústavách tepelných zariadení, pre ktoré sa vyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu.

20. Podľa § 36 ods. 7 zákona o tepelnej energetike v ochranných pásmach je bez predchádzajúceho písomného súhlasu držiteľa povolenia na rozvod tepla zakázané vykonávať

- a) činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení, plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb, život alebo zdravie osôb a majetok (najmä práce s horľavinami a výbušninami alebo ich uskladňovanie, prejazdy ťažkých mechanizmov),
- b) stavebné práce a výsadbu trvalých porastov.

21. Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo

presvedčivé.

22. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp.zn. IV. ÚS/115/03, či sp.zn. III. ÚS/60/04 - www.concourt.sk <.).

23. Porovnaním odôvodnenia napadnutého uznesenia s vyššie uvedenými kritériami na odôvodnenie súdneho rozhodnutia dospel najvyšší súd k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti nespĺňa. Predovšetkým je potrebné uviesť, že predmet súdneho prieskumu bol žalobcom jednoznačne vymedzený, keď z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca sa domáhal vydania rozhodnutia podľa § 250b ods. 2 O.s.p., t.j. žiadal preskúmať postup žalovaného z hľadiska namietaného porušenia jeho práv, ku ktorému malo dôjsť opomenutím žalovaného konať so žalobcom ako účastníkom v konaní o dodatočnom povolení stavby. Žalobca pritom v žalobe uviedol rozsiahlu právnu argumentáciu, z ktorej vyvodzoval svoje postavenie účastníka stavebného konania. Konkrétne svoje účastníctvo v predmetnom konaní o dodatočnom povolení stavby vyvodzoval z ustanovení § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona a § 12 ods. 10 vetá druhá zákona o tepelnej energetike, keď poukazoval na splnenie všetkých zákonných podmienok na priznanie postavenie účastníka t.j. že má postavenie dodávateľa tepla zo zdroja v centralizovanom zásobovaní teplom ako aj to, že stavba tepelného zariadenia ktorá bola predmetom stavebného konania sa má realizovať na vymedzenom území dodávateľa. Krajský súd síce dospel k záveru, že u žalobcu nie sú splnené zákonné podmienky na priznanie postavenia účastníka konania v predmetnom stavebnom konaní, avšak tento záver nepodporil žiadnymi relevantnými právnymi úvahami. Krajský súd sa pri posúdení účastníctva žalobcu v stavebnom konaní obmedzil iba na konštatáciu, že „Len dodávateľ tepla podľa názoru súdu je oprávnený na vydanie záväzného stanoviska, a to len v takom rozsahu, ako mu to umožňuje zákon o tepelnej energetike, a to v tom smere, či povolením zmeny stavby v prípade, že sa nachádza v ochrannom pásme nebude ohrozená sústava tepelných zariadení, najmä plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých nebude ohrozená bezpečnosť alebo zdravie osôb a majetku, a teda výlučne z hľadiska ochrany sústavy tepelných zariadení vo väzbe na ochranné pásmo nevyplýva, že by sa v uvedenej lokalite nachádzali zariadenia na výrobu alebo rozvod tepla žalobcu a tam sa nenachádza ani ochranné pásmo, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa osobitných predpisov.“ Ďalej uviedol, že „MALIMEX s.r.o., Južná trieda 29, Košice, nezasahuje do zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom, ktorý je vo vlastníctve žalobcu, a preto ani vlastnícke alebo iné práva žalobou napadnutým dodatočným stavebným povolením na strane žalobcu neboli dotknuté“. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedenú argumentáciu krajského súdu nemožno považovať za uspokojivú. Krajský súd sa primárne zaoberal postavením žalobcu ako dotknutého orgánu t.j. predovšetkým z hľadiska jeho oprávnenia na vydávanie záväzného stanoviska, avšak len okrajovo sa dotkol otázky jeho postavenia ako účastníka stavebného konania v zmysle § 12 ods. 10 vetá druhá zákona o tepelnej energetike, ktorá otázka bola kľúčovou z hľadiska preskúmania postupu žalovaného v zmysle § 250b O.s.p. Uvedená argumentácia krajského súdu je navyše zmätočná a nedáva zrozumiteľnú odpoveď na otázku z akých dôvodov žalobcu nemožno považovať za účastníka stavebného konania v zmysle § 12 ods. 10 vetá druhá zákona o tepelnej energetike. Žalobca pritom namietal, že dodávateľom, podľa zákona o tepelnej energetike, nie je iba tá osoba, ktorá priamo dodáva teplo stavebníkovi a je právne nevýznamné, kto je alebo bol dodávateľom tepla pre stavebníka ako odberateľa, nakoľko pre naplnenie pojmu dodávateľa podľa § 2 písm. d/ zákona o tepelnej energetike je rozhodujúce, či dodávateľ dodáva teplo akémukolvek

odberateľovi, t.j. akejkolvek tretej osobe, avšak krajský súd sa touto námietkou bližšie nezaoberal keď len stručne skonštatoval, že stavebník nezasahuje do zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom, ktorý je vo vlastníctve žalobcu, a preto ani vlastnícke alebo iné práva žalobou napadnutým dodatočným stavebným povolením na strane žalobcu neboli dotknuté. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé ani to, z akých dôvodov posudzoval krajský súd účastníctvo resp. postavenie žalobcu ako dotknutého orgánu v stavebnom konaní s ohľadom na ustanovenie § 36 ods. 7 zákona č. 657/2004 Z.z. upravujúce súhlas držiteľa povolenia na činnosti v ochranných pásmach, keďže právne predpisy regulujúce oblasť tepelnej energetiky ukládajú dodávateľom tepla povinnosť dbať na ochranu tepelných zariadení a ich sústav a to nie len z hľadiska dodržiavania podmienok stanovených pre ochranné pásma tepelných zariadení. Z ustanovenia § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike vyplýva, že dodávateľ zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom sa stáva jednak dotknutým orgánom v stavebnom konaní a tiež účastníkom stavebného konania, a to vo vzťahu k tým stavbám sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území takéhoto dodávateľa, pričom zákon o tepelnej energetike podmieňuje súhlasom dodávateľa akýkoľvek zásah do sústavy tepelných zariadení, ktoré dodávateľ prevádzkuje (§ 22 ods. 3) a nielen činnosti a práce v ochranných pásmach tepelných zariadení (§ 36 ods. 7). Uvedené ustanovenie sa tak vzťahuje na všetky stavby sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území a teda nielen na ochranné pásma, ktoré sú iba časťou vymedzeného územia za účelom riešenia bezpečnosti sústavy tepelných zariadení. Najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia za zmätočné a nezrozumiteľné. Krajský súd nerozlišujúc resp. zamieňajúc si postavenie žalobcu ako dotknutého orgánu a účastníka stavebného konania neposkytol výklad ustanovenia § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike takým spôsobom, aby bolo možné posúdiť správnosť jeho záverov vo vzťahu k otázke účastníctva žalobcu v predmetnom stavebnom konaní.

24. Krajský súd ďalej poukazoval na to, že žalobca sa v konaní o dodatočnom povolení predmetnej stavby nedomáhal ani netvrdil, že mal byť účastníkom konania, teda nedomáhal sa účastníctva v konaní od 21.11.2014 (podanie žiadosti stavebníka MALIMEX s.r.o.) do právoplatnosti rozhodnutia žalovaného, t.j. do 18.12.2014, a preto žalovaný nemal ani povinnosť rozhodnúť formou rozhodnutia o tom, či žalobca je účastníkom alebo nie je účastníkom konania o dodatočnom povolení predmetnej stavby. V tejto súvislosti uviedol, že až podaním zo dňa 30.12.2014 - odvolaním - záväzným stanoviskom doručeným žalovanému ako prvým právnym úkonom smerujúcim proti rozhodnutiu o dodatočnom povolení stavby sa žalobca domáhal postavenia dotknutého orgánu a súčasne postavenia účastníka konania v právoplatne skončenom správnom konaní. Krajský súd preto konštatoval, že pokiaľ žalovaný nerozhodol o odvolaní žalobcu zo dňa 30.12.2014, potom mal žalobca právo v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy v zmysle § 250t O.s.p. sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci jeho odvolania konať a rozhodnúť za splnenia v tomto ustanovení uvedených podmienok. Najvyšší súd k tejto argumentácii krajského súdu uvádza, že inštitút opomenutého účastníka poskytuje ochranu tomu, s kým správny orgán nekonal a nedoručil mu rozhodnutie tak, aby bola náprava reálne účinná. Žalobca vzhľadom na nevedomosť o prebiehajúcom konaní a vydanom rozhodnutí sa nemohol domôcť svojich práv v rámci správneho konania uplatnením riadnych opravných prostriedkov. O prebiehajúcom konaní a vydanom rozhodnutí nemal vedomosť (z tohto dôvodu podal odvolanie proti rozhodnutiu o dodatočnom povolení stavby až dňa 30.12.2014).

25. Odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 250b ods. 2 O.s.p. sa primárne dotýka nie žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu ani žaloby proti nečinnosti správneho orgánu, ale žaloby proti postupu správneho orgánu (kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správnemu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie). Ďalej je potrebné poukázať i na rozhodovaciu prax ústavného súdu napr. vo veci sp.zn. III. ÚS 279/2010, z ktorého záverov vyplýva, že „ak všeobecný súd v správnom súdnictve rozhodnutím uloží správnemu orgánu, doručiť prvostupňové správne rozhodnutie subjektu, s ktorým sa malo v správnom konaní konať ako s účastníkom, potom zo štvrtej vety § 250b ods. 2 O.s.p. jednoznačne vyplýva, že cieľom súdneho rozhodnutia je okrem iného aj zabezpečiť opomenutému účastníkovi možnosť podať proti správnemu rozhodnutiu prvého stupňa odvolanie.“

26. Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. pri rozhodnutí a postupe správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa druhej hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Ostatná veta ustanovenia § 250b ods. 2 O.s.p. výslovne reaguje na situáciu, ak opomenutý účastník podá žalobu na všeobecnom súde proti postupu (nie teda rozhodnutiu) prvostupňového správneho orgánu, ktorý mu nedoručil správne rozhodnutie. Na základe uvedeného nemožno konštatovať, že žalobca nemôže dosiahnuť úspech v tomto druhu súdneho konania len preto, že predmetné administratívne konanie sa skončilo už na správnom orgáne prvého stupňa a to nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia prvostupňového orgánu a nie je možné súhlasiť s krajským súdom, že pokiaľ žalovaný nerozhodol o odvolaní žalobcu, zo dňa 30.12.2014, potom sa mal žalobca domáhať v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy v zmysle ustanovenia § 250t O.s.p., aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci jeho odvolania konať a rozhodnúť.

27. Ak teda s poukazom na vyššie uvedené krajský súd nepreskúmal komplexne námietky žalobcu a nevysporiadal sa s nimi v odôvodnení svojho uznesenia, postupoval nedôsledne, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom krajský súd po náležitom vysporiadaní sa s námietkami účastníkov vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie dostatočne podrobne a konkrétne odôvodní tak, aby bolo v súlade s ústavným právom na spravodlivé súdne konanie.

28. V novom rozhodnutí rozhodne však krajský súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.